

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอสังเขปกการวิจัย สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สังเขปกการวิจัย

๑. จุดมุ่งหมายการวิจัย

- ๑.๑ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
- ๑.๒ เพื่อสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
- ๑.๓ เพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
- ๑.๔ เพื่อเสนอหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๒. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลผล เรียบเรียงตามประเด็นที่ศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมภายนอก คือ ภาษาดิ้น ตำนานและวรรณกรรมพื้นบ้าน ประเพณีท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ข้อมูลวิสัยทัศน์ หลักการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สัดส่วนเวลาเรียน วรรณคดีและวรรณกรรมที่กระทรวงศึกษา กำหนดให้เรียน เสนอให้เลือกเรียน และสถานศึกษาจัดให้เรียน

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างหลักสูตร

ประชากรที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วงชั้น ม.๑-๓ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑ สาระการเรียนรู้รายปี ม.๑ คำอธิบายรายวิชา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๗ โรงเรียน จำนวน ๓๕ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ (๑) แบบตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑ - ๓ เพื่อจำแนกองค์ประกอบการเรียนรู้ด้านความรู้ (K) ด้านทักษะ กระบวนการ (P) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) (๒) แบบประเมินความเหมาะสมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. ๑ - ๓ กับองค์ประกอบการเรียนรู้ (๓) แบบตารางวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วงชั้น ม.๑-๓ กับสาระ การเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓ (๔) แบบประเมินความสอดคล้อง/ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓ /ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วงชั้น ม.๑-๓ /สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑- ๓ (๕) แบบตารางวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑ กับสาระการเรียนรู้รายปี ม.๑ (๖) แบบประเมินความสอดคล้องผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑ กับสาระการเรียนรู้รายปี ม.๑ (๗) แบบตารางวิเคราะห์กำหนดสัดส่วนเวลากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๘) แบบตารางวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา วิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๙) แบบประเมินความเหมาะสมคำอธิบายรายวิชา วิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๑๐) แบบตารางกำหนดหน่วยการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๑๑) แบบกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๑๒) แบบผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (๑๓) โครงร่างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หากค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละของความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ ความครอบคลุมตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินคุณภาพหลักสูตร

การประเมินคุณภาพหลักสูตรประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรจำนวน ๕ คนให้ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของหลักสูตรแต่ละองค์ประกอบว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุม ตามหลักความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และจุดหมายการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา องค์ประกอบ

๑๐ ด้าน ได้แก่ (๑)วิสัยทัศน์การเรียนรู้ภาษาไทย (๒)หลักการ (๓) จุดหมาย (๔) โครงสร้างหลักสูตร (๕) อธิบายรายวิชา (๖) หน่วยการเรียนรู้ (๗)แผนการจัดการเรียนรู้ (๘) แนวทางการจัดการเรียนรู้ (๙) แนวทางการวัดและประเมินผล (๑๐) สื่อและแหล่งการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพหลักสูตร ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามที่มีผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ ๔ การเสนอหลักสูตร

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากแบบการประเมินคุณภาพหลักสูตร นำมาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ เรียบเรียงเอกสารหลักสูตร ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ วิสัยทัศน์การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย หลักการ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล แนวทางการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบดังนี้

๑. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพ ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน สถานศึกษา และความสนใจของผู้เรียน ได้แก่

๑.๑ ข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมภายนอก คือ ภาษาล้าน ตำนานและวรรณกรรมพื้นบ้าน ประเพณีท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๒ ข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมภายนอก คือ วิสัยทัศน์ หลักการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สัดส่วนเวลาเรียนวิชาภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรมที่กระทรวงศึกษากำหนดให้เรียน เสนอให้เลือกเรียน และสถานศึกษาจัดให้เรียน

๒. ผลการสร้างหลักสูตร

ผลการสร้างหลักสูตร ได้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีองค์ประกอบของหลักสูตร ๑๐ ด้าน ดังนี้ วิสัยทัศน์การเรียนการสอนภาษาไทย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง

หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้
แนวทางการวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๓. ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร

การประเมินคุณภาพของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการประเมินคุณภาพ
แต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

๑. โครงร่างหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการกำหนดองค์ประกอบของ
หลักสูตรไว้ ๑๐ ด้าน มีความเหมาะสม ครบถ้วน โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ ๔.๔๐

๒. ด้านวิสัยทัศน์การเรียนการสอน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีวิสัยทัศน์การเรียน
การสอนภาษาไทยกล่าวถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ชัดเจน
สมเหตุสมผล มองเห็นภาพในอนาคตของการเรียนการสอนภาษาไทยที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับ
ธรรมชาติของภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๖๐

๓. ด้านหลักการ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีหลักการกล่าวถึงความจำเป็นมาและ
ความสำคัญของหลักสูตรอย่างสมเหตุ สมผล เหมาะสมอย่างยิ่ง และกำหนดไว้สอดคล้องอย่างย้ง
กับแนวความคิดในการสอนภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๗๓

๔. ด้านจุดหมาย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีจุดหมายที่กำหนดสอดคล้องอย่างย้ง
กับหลักการ และสอดคล้องอย่างย้งกับคุณภาพของผู้เรียนตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
๒๕๔๔ กำหนดไว้ นอกจากนี้ จุดหมายยังกำหนดไว้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ มีความชัดเจน
นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๗๓

๕. ด้านโครงสร้างหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีสัดส่วนเวลาเรียนกำหนด
ไว้เหมาะสมอย่างยิ่งกับสาระการเรียนรู้ ชั้น ม.๑ การจัดสาระการเรียนรู้มีระดับความยากง่าย
เหมาะสมกับระดับชั้น วิชาของผู้เรียน การกำหนดผลการเรียนรู้รายปี ม.๑ สอดคล้องอย่างย้งกับ
มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๑ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑ มีความเหมาะสม สามารถ
พัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยมีค่าเฉลี่ยระดับ
ความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๖๖

๖. ด้านคำอธิบายรายวิชา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีคำอธิบายรายวิชาระบุชื่อ
รายวิชา จำนวนเวลาเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ ชั้นม.๑ ไว้ชัดเจน ครบถ้วน
เหมาะสมอย่างยิ่ง นอกจากนี้ คำอธิบายรายวิชายังแสดงรายละเอียดให้เห็นถึงหัวข้อที่จะสอน
เรียงลำดับความยากง่าย และความเชื่อมโยงของสาระการเรียนรู้ไว้ชัดเจน นำไปจัดการเรียนรู้ได้
โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๕๓

๗. ด้านหน่วยการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจัดหน่วยการเรียนรู้ได้เหมาะสมครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชา จำนวนชั่วโมงเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ทั้ง ๕ หน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี ม.๑ และสาระการเรียนรู้รายปี ม.๑ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๒๒

๘. ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ทั้ง ๕ หน่วยการเรียนรู้ กำหนดไว้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้รายปี ม.๑ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๒๐

๙. ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ให้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ชัดเจนเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๓๐

๑๐. ด้านแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลไว้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๑๐

๑๑. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า เสนอแนวทางการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้เหมาะสม ชัดเจน ตัวอย่างสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง และเป็นไปได้ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เท่ากับ ๔.๕๐

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ ข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า มีข้อมูลภาษาถิ่น ตำนาน และวรรณกรรมพื้นบ้าน ประเพณีท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นข้อมูลที่เหมาะสมและมีความสำคัญที่จะนำมาใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓ ท.๔.๒ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งเสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ทำให้ได้หลักสูตรที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ชุมชน สอดคล้องกับ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำสาระที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และสอดคล้องกับ มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษาเน้นความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมและชุมชน

๑.๒ ข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อมภายใน พบว่า สถานศึกษา ๗ โรง ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ คือ การจัดการศึกษามุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ด้านวิชาการและงานอาชีพ ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๔ คือ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมและภูมิใจในความเป็นไทย ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม พบว่า วรรณคดีที่สถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๗ โรง จัดการเรียน การสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีความสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง วรรณคดีสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ บทพากย์โขนเรื่องรามเกียรติ์ นิราศของสุนทรภู่ และกาพย์พระไชยสุริยา จากการวิจัยพบว่าสถานศึกษาสามารถเลือกรวมวรรณคดีสำหรับจัดการเรียนการสอนได้หลากหลาย โดยพิจารณาความยากง่ายของเรื่อง ความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ในกรณีที่เป็นเรื่องยาว อาจเลือกตอนที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอไว้เป็นตัวอย่าง หรือตอนอื่น ๆ ที่มีคุณค่าและเหมาะสม แก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งเลือกเรียนวรรณกรรมปัจจุบันและวรรณกรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่า

๒. ผลการสร้างหลักสูตร

ผลการสร้างหลักสูตรพบว่า การสร้างหลักสูตรในอนาคตต่อไปจะมีลักษณะการจัดการศึกษาตามมาตรฐานส่วนกลางหรือประเทศ ส่วนกลางจะทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เท่านั้น หลักสูตรจะเป็นอย่างไร เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาหรือท้องถิ่นที่จะจัดทำขึ้นเอง ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะทำหลักสูตรได้อย่างไร ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาได้ การพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร โดยการวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียน ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ซึ่งกำหนดได้จากการนำคำที่บ่งชี้คุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และ

ค่านิยม รวมกับภาระงานที่ผู้เรียนจะต้องทำหรือร่องรอยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องกำหนดให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ในการจัดทำสาระการเรียนรู้รายปี ต้องพิจารณาว่าสาระที่เรียนก่อนจะเป็นพื้นฐานของสาระการเรียนรู้ที่เรียนหลัง และมีความต่อเนื่องของเนื้อหาและเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีความยากง่ายเป็นลำดับขั้น สาระการเรียนรู้ อาจซ้ำกันได้ เพราะภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ แต่เนื้อหาที่จะฝึกทักษะจะมีเนื้อหาที่เป็นสาระการเรียนรู้ที่ยากขึ้น ซับซ้อนขึ้นตามลำดับ และเป็นสาระที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและวัยของผู้เรียน การนำสาระทั้ง ๕ คือ สาระที่ ๑ การอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน สาระที่ ๓ การฟัง การดูและการพูด สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็น ๕ หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน ๑๒๐ ชั่วโมง/ปี ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์ มีความเหมาะสม ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และหลักสูตรสถานศึกษา ๗ โรง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ กำหนดไว้

๓. ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร

จากการประเมินคุณภาพหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรแต่ละองค์ประกอบ พบว่า หลักสูตรมีคุณภาพ และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้แก้ไขปรับปรุงหลักสูตรไว้ สอดคล้องกัน คือ การตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ ไม่ควรใช้ชื่อวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นชื่อหน่วย การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ชุมชน ควรกำหนดให้ชัดเจนและแสดงไว้ในผังมโนทัศน์ด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรเพิ่มเติมการวัดและประเมินผลการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนในแต่ละภาคเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะ

๔. การเสนอหลักสูตร

ผู้วิจัย เสนอหลักสูตรจากผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นเอกสารหลักสูตรให้สมบูรณ์ ตามลำดับดังนี้ วิสัยทัศน์การเรียนการสอนภาษาไทย หลักการ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่าการนำข้อมูล สารสนเทศในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญ นักเรียนจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัสดุและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ ได้เรียนรู้สิ่งที่ใกล้ตัว นำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้มีการสำรวจ ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นชุมชน โดยจัดทำในรูปโครงการ

๒. สถานศึกษาสามารถใช้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย ๑ ไปจัดทำหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย ชั้น ม.๒ และ ม.๓ เพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๑. ควรมีการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เช่น หลักสูตรการเชิดมังกรปากน้ำโพ บรรจุไว้เป็นหลักสูตรเสริม ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ คือ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศิลปะ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา

๒. ควรมีการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม การรักถิ่น รักภาษาและรักวัฒนธรรมไทย เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย

รายการอ้างอิง

- กฤษณีย์ อุทุมพร. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างเครื่องมือสอบมาตรฐานฝีมือนักเรียน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๓๘ ระบบทวิภาคี. ปรินญาณิพนธ์
ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๑.
- กอบกิจ ตันท์เจริญรัตน์. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรทางสุขภาพ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพ
ผู้สูงอายุ. ปรินญาณิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, ๒๕๓๖.
- กาญจนา कुमारภัย. พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, ๒๕๔๑.
- จังหวัดนครสวรรค์. วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัด
นครสวรรค์. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๔๒.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อติเนเพรส, ๒๕๓๕.
- ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ, ๒๕๔๐.
- ชีวรัตน์ สาลีประเสริฐ. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ
อำเภออุ้มทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๔ .
- ชาติรี มณีโกศล. การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยปฏิบัติการ สำหรับครูประถมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์
ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๕.
- ชินะพัฒน์ ชื่นแค้นุ่ม. แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในช่วงพุทธศักราช ๒๕๓๐ – ๒๕๔๐. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.
- ณรงค์ ฉายานนท์. การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการบริหาร
สำหรับหัวหน้าแผนกวิชา ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินญาณิพนธ์ปริญญา
คุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๖.
- ทองสุข วันแสน. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพการทอผ้าไหมมัดหมี่ สำหรับประชาชนในชนบท.
ปรินญาณิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๖.

ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๔๒.

ทัศนีย์ สิทธีวงศ์. การใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา ๑๑. นครราชสีมา : สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา ๑๑, ๒๕๔๑.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๕.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอร่าวันการพิมพ์, ๒๕๓๑.

—————. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : แม็ค, ๒๕๔๒
 นาดยา ปิลาธนานนท์, มธุรส จงชัยกิจ และศิริรัตน์ นิละคุปต์. การศึกษาตามมาตรฐาน : แนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : แม็ค, ๒๕๔๒

บรรพต สุวรรณประเสริฐ. การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่ : The Knowledge Center, ๒๕๔๔.

ปราณี สังขะตะววรรณ และสิริวรรณ ศรีพหล. การพัฒนาหลักสูตรและวิธีสอน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๖.

เป็รื่อง กิจรัตน์. หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการมัธยม. กรุงเทพฯ : วรุฒิกการพิมพ์, ๒๕๓๒.

พรชัย หนูแก้ว. การพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนประถมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาณุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๑.

พวงเล็ก อุดระ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖.

มาเรียม นิลพันธุ์. การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยวัฒนธรรม. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาณุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๖.

ยุทธศักดิ์ ฮมแสน. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕.

รัตนะ บัวสนธ์. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาณุชฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๕.

- รัตนา พฤกษ์วัน. การใช้หลักสูตรกลุ่มประสบการณ์พิเศษ(ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๒.
- รวีวรรณ ศรีศรีรามครัน. เอกสารชุดการสอนวิทยาการสอน หน่วยที่ ๖. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๓.
- แรมสมร อยู่สถาพร. การสร้างและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคทางการวิจัยศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, ๒๕๔๕.
- วันทนา ฤกษ์เสน. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การใช้
ประโยคสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยการใช้บทเรียนวีดิโอเทปกับการ
สอนแบบธรรมชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร,
๒๕๓๕.
- วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล. การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณใน
กระบวนการพยาบาล. ปริญญาโทปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ๒๕๔๔.
- วิชัย ดิสสระ. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๓.
- _____. การพัฒนาหลักสูตร แบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕.
- วิชาการ, กรม. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๖.
- _____. แนวทางการนำมาตรฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัด
ประเมินผลตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, ๒๕๔๓.
- _____. ผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕. ก
- _____. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕. ข

- . หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔. พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕. ก
- . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๓๓).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๒.
- . เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ คู่มือการจัด
การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
๒๕๔๕. ง
- . เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ แนวทางการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕. จ
- วิเชียร เกษประทุม. นิทานพื้นบ้าน(ฉบับปรับปรุงล่าสุด). กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, ๒๕๔๒.
- วิเชียร จันทะโชติ. การพัฒนาหลักสูตร การป้องกันยาเสพติดสำหรับนักศึกษาอุตสาหกรรมศึกษา
สถาบันราชภัฏอุดรธานี. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาณิหมาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๐.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. “การศึกษาสร้างความเป็นคนให้สมบูรณ์” วารสารวิชาการ (พฤศจิกายน
๒๕๔๓) : ๖-๗.
- ศึกษานิเทศกร, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.
- สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม,
๒๕๓๒.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๖๐.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๗.
- สามัญศึกษา, กรม. แนวทางการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๔.
- . แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. ทฤษฎีการวัดและการประเมินผลการศึกษา(ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ :
มัธยมศึกษา, ๒๕๓๕.
- ลำดี รักสุทธิ. เทคนิคการเขียนหลักสูตร. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา, ๒๕๔๔.

สุนีย์ ละกำปิ่น. การพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองสำหรับ

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๕. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาคุณุฎิบัณฑิต. กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๑.

ศุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๓.

ศุริยา เหมตะคุป. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการพัฒนาหลักสูตร

แบบมีฐานมาจากระดับโรงเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรินญาคุณุฎิบัณฑิต.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๗.

อมรา เล็กเริงสินธุ์. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ฝ่ายเอกสาร

และตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๐.

อัญชลี จันทาโก. การสร้างหลักสูตรสำหรับให้คำปรึกษาผู้ติดเชื่อเอชไอวี. ปรินญาณิพนธ์ปรินญา

คุณุฎิบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๒.

อำนาจ จันทร์แป้น. การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติระดับโรงเรียน. เชียงใหม่ : ส.ทรัพย์

การพิมพ์, ๒๕๓๒.

Caswell, H.L. and D.S Campbell. **Curriculum Development**. New York : American Book Company, 1935.

Good, C.V. **Dictionary of Education**. 3rd.ed. New York : Mc.Graw Hill, 1973.

Negley, Ross L., and N. Dean Evans. **Handbook for Effective Curriculum Development**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1967

Pogrow, Stanley. "Making Refrom Work for the Educationally Disadventaged," **Educational Leadership**. 52(February ๑๙๙๕) : 20 – 24.

Pratt, David. **Curriculum Development**. New York : Hartcourt, 1980.

Saylor, J.G. and W.M. Alexander. **Planning Curriculum for Schools**. New York : Holt, Rinehart And Winston, 1974.

Taba, Hilda. **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt, 1962.

Tyler, Ralph W. **Basic Principle of Curriculum and Instruction**. Chicago : The University of Chicago Press, 1949.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก ก

๑. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
๒. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหลักสูตร
๓. หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย/
ตอบแบบสอบถาม และประเมินคุณภาพหลักสูตร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา สนธิรักษ์	สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีราพร กุลนันทน์	สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
๓. นางเปรมพร นวลน้อม อาจารย์ ๓ ระดับ ๘	โรงเรียนนครสวรรค์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหลักสูตร

๑. นางเปรมพร นวลน้อม	อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
๒. นางจรรุวรรณ บำรุงชีพ	อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี
๓. นางสาวสุชาดา สุริโย	อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี
๔. นางสาวประภาพันธุ์ ประชุมสุข	ศึกษานิเทศก์ ระดับ ๘ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่ ๑ จังหวัดจันทบุรี
๕. นางขวัญใจ คำรอด	ศึกษานิเทศก์ ระดับ ๗ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่ ๑ จังหวัดจันทบุรี

ที่ ศษ ๑๕๑๓.๐๒/ว๐๐๓๔

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา
สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางกาญจนา บัววัฒน์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา หลักสูตรและการสอน แขนงวิชา การสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๑ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์" ในความควบคุมดูแลของ

๑. ผศ.ดร.บัญญัติ ชำนาญกิจ

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๒. ผศ.สุชาติ พงษ์พานิช

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทางโครงการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏ นครสวรรค์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้กับ

นางกาญจนา บัววัฒน์ ทางด้าน

 ระเบียบวิธีวิจัย/ เครื่องมือวิจัย การใช้ภาษา เนื้อหางานวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.จุฑาทิพย์ เจริญนพ)

ผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐ ๕๓๒๑ ๕๑๐๐-๑๒๕ ต่อ ๑๑๓๓, ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๕๖๒๒ ๑๕๕๔

ที่ ศษ ๑๕๑๓.๐๒/ว๐๐๓๕

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา
สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางกาญจนา บัววัฒน์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา หลักสูตรและการสอน แขนงวิชา การสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๑ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์" ในความควบคุมดูแลของ

๑. ผศ.ดร.บัญญัติ ชำนาญกิจ

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๒. ผศ.สุชาติ พงษ์พานิช

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทางโครงการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏ นครสวรรค์ จึงขอลความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยให้กับ นางกาญจนา บัววัฒน์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.จุฑาภรณ์ เจริญนท)

ผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐ ๕๓๒๑ ๕๑๐๐-๑๒๕ ต่อ ๑๑๓๓, ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๕๖๒๒ ๑๕๕๔

ที่ ศษ ๑๕๑๗.๐๒/ว๐๐๕๗

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ประเมินโครงร่างหลักสูตร

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางกาญจนา บัววัฒน์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา หลักสูตรและการสอน แขนงวิชา การสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๑ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์" ในความควบคุมดูแลของ

๑. ผศ.ดร.บัญญัติ ชำนาญกิจ

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๒. ผศ.สุชาติ พงษ์พานิช

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ทางโครงการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏ นครสวรรค์ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินโครงร่างหลักสูตรให้กับ นางกาญจนา บัววัฒน์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.จุฑาภรณ์ เจริญนท)

ผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐ ๕๓๒๑ ๕๑๐๐-๑๒๕ ต่อ ๑๑๗๓, ๑๑๗๘

โทรสาร ๐ ๕๖๒๒ ๑๕๕๕

ภาคผนวก ข

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง

จังหวัดนครสวรรค์

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

+ + + + + + + + + + + + + + + +

วิสัยทัศน์การเรียนการสอนภาษาไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจกัน เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบันและเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น การเรียนภาษาไทยจึงต้อง เรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจใน ภาษาไทยโดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดีและภูมิปัญญาทางภาษา การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพัน กับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือ ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน จนเกิดความชำนาญการอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ การพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และ ประสบการณ์

การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ ที่สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตาม ความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระได้แก่ กฎเกณฑ์ทาง ภาษาซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนั้นวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจน บทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้านวรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของ วัฒนธรรม จึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกลึกคัก ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาในบท ประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่ บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

หลักการ

ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เป็นภาษาประจำชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การสอนภาษาไทยในปัจจุบันต้องเปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิม ไม่อ่านเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตและปัญหาของสังคม เน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง นอกจากนั้นยังต้องสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิด ผู้เรียนที่มีความคิดจะต้องมีประสบการณ์ และประมวลคำมากพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้งและคิดได้อย่างชาญฉลาดรอบรอบ ขณะเดียวกันการสอนภาษาไทยจะต้องเน้นการรักภาษาไทยในฐานะเป็นวัฒนธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สรรค์สร้างในรูปของ หลักภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

จุดหมาย

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ดังนี้

๑. สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็ว
๒. เข้าใจวงคำศัพท์ที่กว้างขึ้น สำนวนและโวหารที่ลึกซึ้ง แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
๓. เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้
๔. เขียนเรียงความ ขอบความ จดหมาย เขียนอธิบาย เขียนชี้แจง รายงาน เขียนแสดงความคิดเห็น แสดงการโต้แย้ง และเขียนเชิงสร้างสรรค์
๕. สามารถสรุปความ จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วินิจฉัยข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น และจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู
๖. รู้จักเลือกใช้ภาษาเรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต จัดลำดับความคิดขั้นตอนในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทต่าง ๆ
๗. พุดนำเสนอความรู้ ความคิด การวิเคราะห์ และการประเมินเรื่องราวต่าง ๆ พุดเชิญชวน อวยพร และพุดในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
๘. เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการนำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย
๙. สามารถใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ โน้มน้าวใจ ปฏิเสธ เกรงใจ ต่อรองด้วยภาษาและกิริยาที่สุภาพ

๑๐. ใช้ทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้ การทำงานและใช้ได้อย่างสร้างสรรค์
เป็นประโยชน์

๑๑. ใช้หลักการพินิจคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม พิจารณาวรรณคดีและ
วรรณกรรมให้เห็นคุณค่าและนำประโยชน์ไปใช้ในชีวิต

๑๒. สามารถแต่งกาพย์ กลอนและโคลง

๑๓. สามารถร้องเล่น หรือถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านและบทกล่อมเด็กในท้องถิ่น

๑๔. มีมารยาทการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด มีนิสัยรักการอ่านและ
การเขียน

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ประกอบด้วย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๑ ดังนี้

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
และ สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น :

๑. สามารถอ่านอย่างมีประสิทธิภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงคำศัพท์กว้างขึ้น
เข้าใจสำนวน และโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบาย อุปมาและสาธก
สามารถใช้บริบทการอ่านสร้างความเข้าใจการอ่านและใช้แหล่งความรู้
พัฒนาประสบการณ์และความรู้กว้างขวางขึ้น นำความรู้และประสบการณ์มาใช้
ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

๒. สามารถแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ประเมินค่าทั้งข้อดีและ
ข้อด้อยอย่างมีเหตุผล โดยใช้แผนภาพความคิดและกระบวนการคิดวิเคราะห์
อย่างหลากหลายพัฒนาการอ่าน สามารถเล่าเรื่อง ย่อเรื่อง ถ่ายทอดความรู้
ความคิดจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และใช้การอ่านในการ
ตรวจสอบความรู้

๓. สามารถอ่านในใจ และอ่านออกเสียงตามลักษณะคำประพันธ์ที่หลากหลาย
และวิเคราะห์คุณค่าด้านภาษาเนื้อหา และสังคม จำบทประพันธ์ที่มีคุณค่า
นำไปใช้อ้างอิงได้ เลือกอ่านหนังสือ และสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์อย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาตนด้านความรู้และการทำงาน

มีมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสารเขียนเรียงความ ย่อความและเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น :

๑. สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น แสดงการโต้แย้ง เขียนรายงาน และเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน
๒. มีมารยาทการเขียนและนิสัยรักการเขียน และการศึกษา ค้นคว้า รู้จักเลือกใช้ภาษาเรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต สนใจการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม บันทึก ข้อมูล นำวิธีการของแผนภาพความคิด จัดลำดับความคิด และพัฒนางานเขียนในรูปแบบของงานเขียนประเภทต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

สาระที่ ๓ : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น :

๑. สามารถสรุปความ จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วินิจฉัย ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู สังเกตการใช้ น้ำเสียง กิริยาท่าทางการใช้ถ้อยคำของผู้พูด และสามารถแสดงทรรศนะจากการฟังและดูที่รูปแบบต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ
๒. สามารถพูดนำเสนอ ความรู้ ความคิด วิเคราะห์และการประเมินเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผลใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน น่าฟัง ตามหลักการพูด มีมารยาท การฟัง การดูและการพูด

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๑ : เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น :

๑. เข้าใจการสร้างคำไทยตามหลักเกณฑ์ของภาษา
๒. ใช้ประโยคสามัญและประโยคซับซ้อนในการสื่อสารได้ชัดเจนและสละสลวย
๓. ใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ โน้มน้าวใจ ปฏิเสธ เจริญต่อรองด้วยภาษาและกิริยา ท่าทางที่สุภาพ ใช้คำราชาศัพท์ที่ได้ถูกต้อง ตามฐานะของบุคคล คิดไตร่ตรองและลำดับความ คิดก่อนพูดและเขียน
๔. เข้าใจธรรมชาติของภาษา การนำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย ทำให้ภาษาไทยมีวงคำศัพท์เพิ่มขึ้นตามความเจริญทางวิชาการและเทคโนโลยี
๕. สามารถแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ กลอนและโคลง โดยแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์
๖. สามารถร้องเล่น หรือถ่ายทอดเพลงพื้นบ้าน และบทกล่อมเด็กในท้องถิ่นอย่างเห็นคุณค่า

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท๔.๒ : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น :

๑. สามารถใช้ทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้ ระดมความคิดการประชุม วิเคราะห์ การประเมิน การทำงาน และใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร พัฒนาความรู้ และใช้ในชีวิตรประจำวัน
๒. เข้าใจระดับของภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง ตามหลักการใช้ภาษา ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนาความรู้ เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย
๓. ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาบุคลิกภาพ สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ยกย่องผู้ใช้ภาษาไทยอย่างมีคุณธรรมและวัฒนธรรมเข้าใจการใช้ภาษาของกลุ่มบุคคลในวงการต่าง ๆ

ในสังคม

สาระที่ ๕ : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น :

- สามารถอ่านบทกวีนิพนธ์ประเภทกลอน โคลง กาพย์ บทละคร บทกวี
ร่วมสมัย และวรรณกรรมประเภท เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บันทึก บทความ
พงศาวดารและสามารถเลือกอ่านได้ตรงจุดประสงค์ของการอ่านใช้หลักการ
พินิจคุณค่าของวรรณกรรม พิจารณาคุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์ เนื้อหาและคุณค่า
ทางสังคม และนำไปใช้ในชีวิตจริง

สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและ
สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้น ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ชั้น ม.๑
๑. อ่านในใจได้เร็วยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องโดยใช้บริบทช่วยทั้ง เรื่องที่เป็นความรู้และความบันเทิงที่มีวงคำศัพท์ยากขึ้น ๒. อ่านออกเสียงปกติและอ่านทำนองเสนาะ บทประพันธ์ร้อยแก้ว และร้อยกรองโดยอ่านได้คล่อง ถูกต้องตามอักขรวิธี และใช้น้ำเสียง ลีลาและท่วงทำนองได้ไพเราะถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ๓. อธิบายคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน ค้นหาความหมายจากพจนานุกรม หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ โดยเขียนอธิบายหรือให้คำนิยามศัพท์ได้ ถูกต้อง ๔. อธิบายถ้อยคำและสำนวน จากเรื่องที่อ่าน โดยตีความ แปล ความหมายของถ้อยคำและสำนวน ด้วยการพูดหรือเขียน ๕. นำความรู้และประสบการณ์จากการอ่านและแหล่งการเรียนรู้ ต่าง ๆ มาใช้ในการคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	๑. การอ่านในใจอย่างรวดเร็วและ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ๒. การใช้บริบทช่วยการอ่าน ๓. การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรองและการอ่านทำนองเสนาะ ๔. การอ่านแยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น ๕. การอ่านเพื่อตีความ ๖. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่อง ที่อ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้น ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ชั้น ม.๑
๖. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และการประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์นำมาสนทนา อธิบาย อภิปรายหรือเขียน ๗. เล่าเรื่อง ย่อเรื่อง จากเรื่องที่อ่าน โดยการพูดหรือเขียนด้วยภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจนและสละสลวย ๘. ท่องจำบทประพันธ์ที่ไพเราะและมีคุณค่านำไปใช้อ้างอิงในการพูดและการเขียน ๙. เลือกอ่านหนังสือ และสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาความรู้ และการทำงาน โดยการจดบันทึกอย่างเป็นระบบ นำมาใช้อ้างอิงได้ในการพูดและเขียน ๑๐. แสดงมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่านโดยการอ่านอย่างสงบ มีสมาธิ ไม่อ่านเสียงดัง รบกวนผู้อื่น รักษาหนังสือไม่ขีดเขียนทำให้หนังสือสกปรก ฉีกขาด	๗. การเล่าเรื่อง ย่อเรื่อง ๘. การท่องบทอาขยานและบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ ๙. การเลือกอ่านหนังสือ สื่อสารสนเทศ ๑๐. มารยาทและนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้น ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ชั้น ม.๑
๑. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน โดยการเตรียมการเขียน การกำหนด รูปแบบ โครงเรื่อง แผนภาพความคิด เนื้อหา องค์ประกอบ การเขียน การยกกร่างข้อเขียน การตรวจทาน การปรับปรุง แก้ไข และการเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ ๒. เขียนเรียงความ ย่อความ เขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น เขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายกิจธุระ บันทึกประจำวัน บันทึกข้อมูลและความรู้ เขียนคำขวัญ คำคม กรอกแบบรายการ เขียนรายงาน และ โครงงาน โดยใช้กระบวนการเขียน พัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่สละสลวย ถูกต้องเหมาะสมกับงานเขียน และมีความคิดสร้างสรรค์ ๓. แสดงมารยาทการเขียน โดยการเขียนด้วยลายมือสวยงาม มีระเบียบ ลายมืออ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนตัวสะกดการันต์ ถูกต้อง ๔. แสดงนิสัยรักการเขียน โดยการสังเกต การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเหตุการณ์ อย่างสม่ำเสมอ	๑. การใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน ๒. การเขียนเรียงความ ย่อความ ๓. การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจงแสดงความคิดเห็น ๔. จดหมายส่วนตัว และจดหมายกิจธุระ บันทึกประจำวัน ๕. การเขียนคำขวัญ คำคม ๖. การกรอกแบบรายการ ๗. การเขียนรายงาน โครงงาน ๘. มารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน

สาระที่ ๓ : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ม.๑
๑. รู้จักเลือกฟัง เลือกดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิงได้ตรงตามจุดประสงค์	๑. การเลือกฟังและดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิง

สาระที่ ๓ (ต่อ)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ม.๑
๒. สรุปความ จับประเด็นสำคัญ ของเรื่องที่ฟัง และดูได้โดยการตีความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง ๓. พูดเสนอความรู้ ความคิด แสดงทรรศนะ วิเคราะห์และประเมินเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตรงตามจุดประสงค์โดยการพูด หน้าชั้น พูดอภิปราย พูดรายงาน ๔. พูดเชิญชวน พูดอวยพรและพูดในโอกาสต่าง ๆ ตามหลักการพูด โดยมีเนื้อหา สาระ ตรงตามจุดประสงค์การพูด ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ชัดเจน น่าฟัง ๕. แสดงมารยาทในการฟังและดู โดยการ ตั้งใจฟัง และดู ไม่พูดคุยขณะฟังในห้องเรียนหรือ ห้องประชุม ฟังอย่างสงบและจดบันทึกความรู้ ประสพการณ์ จากการฟังและการดู ๖. แสดงมารยาทในการพูด โดยใช้ถ้อยคำ ภาษาที่ สุภาพสละสลวย น้ำเสียงน่าฟัง พูดชัดเจน พูดตามความเป็นจริงและพูดอย่างสร้างสรรค์	๒. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ๓. การฟังเพื่อแยกข้อเท็จจริงและข้อความเป็น ความคิดเห็น ๔. การฟังเพื่อตีความ ๕. การพูดเล่าเรื่อง ๖. การพูดรายงาน ๗. การพูดชี้แจงแสดงเหตุผล ๘. การพูดอธิบาย ๙. การพูดอวยพร การพูดเชิญชวน และการพูดในโอกาสต่าง ๆ ๑๐. มารยาทในการฟัง การดูและการพูด

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๑ : เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ม.๑
๑. เข้าใจหลักการสร้างคำไทย โดยการอธิบาย ยกตัวอย่างเสียงในภาษาไทย อักษรไทยและหลักการเขียน การเขียนคำ การสร้างคำ ประสม คำซ้อน คำซ้ำ การออกเสียงคำ และการใช้พจนานุกรม ค้นหาความหมายของคำ เขียนคำและอ่านคำได้ถูกต้อง ๒. ใช้ประโยชน์สามัญ และประโยชน์ความร่วมมือในการสื่อสารได้ชัดเจน โดยใช้คำนาม คำสรรพนามคำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุรพบท คำสันธาน และคำอุทาน แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำ ๓. ใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องตามฐานะของบุคคลโดยการเขียน และการพูด ๔. แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และกลอนได้ โดยเขียนอธิบายนั้นทลัษณ์ของกลอน กาพย์ได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ใช้ถ้อยคำภาษาที่ไพเราะ สละสลวยและแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์	๑. เสียงในภาษาไทย ๒. อักษรไทยและหลักการเขียน ๓. การเขียนคำ ๔. การใช้พจนานุกรม ๕. การสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ๖. การใช้ประโยชน์เพื่อการสื่อสาร ประโยคความเดียว ประโยคความรวม ๗. การใช้คำราชาศัพท์ ๘. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และกลอน

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๒ : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ม.๑
๑. เข้าใจระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร โดยรวบรวมภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และจัดหมวดหมู่ได้ถูกต้องตามระดับของภาษาเปรียบเทียบความหมายของการใช้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในรูปของ การอภิปรายและการรายงาน ๒. เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย โดยการเขียนเลขไทย เชิญชวนผู้อื่นใช้เลขไทย	๑. ระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ภาษาที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และกึ่งทางการ ๒. การใช้ตัวเลขไทย

สาระที่ ๕ : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ม.๑	สาระการเรียนรู้รายปี ม.๑
๑. เข้าใจวรรณคดีประเภทกลอน โคลง กาพย์ บทละคร โดยจับใจความสำคัญจากเรื่อง อธิบาย สำนวนโวหารและคติคำสอน วิเคราะห์ วิจักษ์ คุณค่าจากวรรณคดี อย่างมีเหตุผล และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. เข้าใจอ่านวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น สารคดี บันทึก บทความ โดยจับใจความสำคัญจากเรื่อง อธิบายความหมายของ วิเคราะห์ วิจักษ์ คุณค่าจากวรรณกรรม อย่างมีเหตุผล และนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๑. กวีนิพนธ์ประเภทกลอน โคลง กาพย์ และบทละคร ๒. วรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น สารคดี บันทึก และบทความ ๓. วรรณกรรมประเภทเพลง กล่อมเด็กและเพลงพื้นบ้าน ๔. หลักการเลือกอ่านหนังสือตาม จุดประสงค์ของการอ่าน ๕. หลักการพินิจวรรณคดีและ วรรณกรรม พิจารณาคุณค่าด้าน วรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคม และการนำไปใช้ใน ชีวิตจริง

จำนวนเวลาเรียน

รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลาเรียน ๑๒๐ ชั่วโมง/ปี ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาภาษาไทย ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๑๒๐ ชั่วโมง/ปี

๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

สาระที่ ๑ การอ่าน

ฝึกการอ่าน อ่านข้อความ เรื่องราวต่าง ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อสารสนเทศ อ่านถ้อยคำ
สำนวน อ่านในใจและอ่านออกเสียงตามลักษณะคำประพันธ์ ท่องจำบทประพันธ์ที่มีคุณค่า เลือก
อ่านหนังสือสื่อสารสนเทศ เล่าเรื่อง ย่อเรื่อง อ่านบทกวีนิพนธ์ประเภทกลอน กาพย์ อ่านวรรณกรรม
ประเภทเรื่องสั้น สารคดี บันทึก บทความ มารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

อ่านได้เร็ว เข้าใจความหมายของคำศัพท์ สำนวน จับใจความสำคัญ สรุปความ ตอบคำถาม
วิเคราะห์ วิจัยแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณใช้
กระบวนการคิด วิเคราะห์และประเมินเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ลำดับความคิด เรียบเรียงข้อความ
นำเสนอโดยการพูดและเขียนได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา เลือกอ่าน
หนังสือ สื่อ สารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และใช้เทคโนโลยีสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาตน
ประสบการณ์ ความรู้และความบันเทิงได้ตรงตามจุดประสงค์ มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรัก
การอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

ฝึกการเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว จดหมายกิจธุระ การกรอกแบบราชการ
การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น บันทึกข้อมูล คำขวัญ คำคม การเขียนรายงาน
และโครงการ มารยาทและนิสัยรักการเขียน

ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาสละสลวย
ถูกต้อง เหมาะสมกับงานเขียนประเภทต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ แสดงมารยาทการเขียนและ
นิสัยรักการเขียน โดยเขียนด้วยลายมือสวยงาม มีระเบียบ อ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนสะกดคำ
ถูกต้อง รู้จักสังเกต ศึกษาค้นคว้า รวบรวมและจัดบันทึกข้อมูล ประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ

สาระที่ ๓ การฟัง การดูและการพูด

ฝึกการฟัง การดูและการพูด การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อแยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การฟังเพื่อตีความ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพูดเล่าเรื่อง การพูดรายงาน พูดชี้แจงแสดงเหตุผล การพูดอธิบาย หลักการพูด อวยพร การพูดเชิญชวนและการพูดในโอกาสต่าง ๆ มารยาทในการฟัง การดูและการพูด

รู้จักเลือกฟัง และดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิงได้ตรงตามจุดประสงค์ สรุปความ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ วินิจฉัย แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ พูดเสนอความรู้ ความคิด แสดงทรรศนะ วิเคราะห์และประเมินเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ นำเสนอโดยการเล่าเรื่อง พูดและเขียนได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา มีมารยาทในการพูด ใช้ถ้อยคำ ภาษาที่สุภาพ สละสลวย น้ำเสียง น่าฟัง พูดชัดเจน พูดตามความเป็นจริงและพูดอย่างสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

ศึกษาเสียงในภาษาไทย อักษรไทยและหลักการเขียน การเขียนคำ การสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน การใช้ประโยคสามัญ ประโยคความรวมในการสื่อสาร การใช้พจนานุกรม การใช้คำราชาศัพท์ การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ กลอน การใช้ตัวเลขไทย ระดับของภาษาที่เป็นทางการและภาษาที่ไม่เป็นทางการ

เข้าใจหลักการสร้างคำไทย คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ยกตัวอย่างเสียงในภาษาไทย เขียน อักษรไทย เขียนสะกดคำและออกเสียงโดยใช้พจนานุกรมช่วยเขียนคำและอ่านคำได้ถูกต้อง แต่ง ประโยคและใช้ประโยคสามัญและประโยคความรวมในการสื่อสารได้ชัดเจน เข้าใจระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องตามความหมายและฐานะของบุคคล เห็นคุณค่าของการใช้เลขไทย แต่งกาพย์ กลอนได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ใช้ถ้อยคำภาษาที่ไพเราะ สละสลวยและแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

หลักการพิจารณาคุณค่าประเภทกาพย์ กลอนและบทละคร อ่านวรรณกรรมประเภท เรื่องสั้น สารคดี บันทึกและบทความ เพลงกล่อมเด็กและเพลงพื้นบ้าน

เลือกอ่านวรรณคดีประเภทกาพย์ กลอนและบทละคร อ่านวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น สารคดี บันทึกและบทความ เพลงกล่อมเด็กและเพลงพื้นบ้าน ตามจุดประสงค์การอ่าน วิเคราะห์ วิจัย คุณค่าด้านวรรณศิลป์และคุณค่าด้านสังคม และการนำไปใช้ในชีวิตจริง

หน่วยการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ หน่วย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑๒๐ ชั่วโมง/ปี ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
๑.	บทพากย์โขนเรื่องรามเกียรติ์ (ตอน.....)	๒๖
๒.	กาพย์ห่อโคลงนิราศธารทองแดง	๒๔
๓.	รอบรู้เรื่อง เมืองปากน้ำโพ	๒๔
๔.	นิราศของสุนทรภู่ (ตอน.....)	๒๔
๕.	กาพย์พระไชยสุริยา	๒๒
	รวม	๑๒๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง บทพากย์โขน เรื่องรามเกียรติ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๖ ชั่วโมง/ปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. อ่านออกเสียงปกติและอ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและลักษณะคำประพันธ์ โดยใช้น้ำเสียง สีลาและท่วงทำนองตามลักษณะคำประพันธ์ได้ถูกต้องคล่องแคล่วและอ่านได้เร็ว ๒. อธิบายคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน ค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหรือแหล่งเรียนรู้ อื่น ๆ โดยเขียนอธิบายหรือนิยามคำศัพท์ได้ถูกต้อง ๓. ท่องจำบทประพันธ์ที่ไพเราะและมีคุณค่านำไปใช้อ้างอิงในการพูดและการเขียน ๔. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล โดยการใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ นำมาสนทนา อธิบาย อภิปรายหรือเขียนแสดงความคิดเห็น ๕. เลือกอ่านหนังสือ และสื่อสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความรู้และการทำงาน โดยการจดบันทึกอย่างเป็นระบบ นำมาใช้อ้างอิงในการพูดและการเขียน ๖. เล่าเรื่อง ย่อเรื่อง จากเรื่องที่อ่าน โดยการพูดหรือเขียนด้วยภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และสละสลวย ๗. แสดงมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่านโดยการอ่านอย่างสงบ มีสมาธิ ไม่อ่านเสียงดัง รบกวนผู้อื่น รักษาหนังสือไม่ขีดเขียนทำให้หนังสือสกปรก ฉีกขาด ๘. เขียนอธิบาย บรรยาย แสดงความคิดเห็น บันทึกข้อมูลและความรู้ โดยใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่สละสลวยถูกต้องเหมาะสมกับงานเขียน และมีความคิดสร้างสรรค์	<u>การอ่าน</u> ๑. การอ่านและการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ๒. การท่องจำบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ ๓. การใช้พจนานุกรม ๔. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ๕. การเลือกอ่านหนังสือสื่อสารสนเทศ ๖. การเล่าเรื่อง ย่อเรื่องที่อ่าน ๗. มารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน <u>การเขียน</u> ๘. การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจงแสดงความคิดเห็น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๕. เขียนรายงานโดยใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ถ้อยคำภาษาได้สละสลวย ถูกต้องเหมาะสมกับรูปแบบของรายงาน ๑๐. แสดงมารยาทการเขียน โดยการเขียนด้วยลายมือสวยงาม มีระเบียบ ลายมืออ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนตัวสะกดการันต์ถูกต้อง ๑๑. แสดงนิสัยรักการเขียน โดยการสังเกต การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอ ๑๒. จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้ โดยการตีความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย อธิบายความหมายของถ้อยคำ น้ำเสียงกริยาท่าทางของผู้พูด ได้ถูกต้อง ๑๓. พุดเสนอความรู้ ความคิด แสดงทรรศนะ วิเคราะห์และประเมินเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตรงตามจุดประสงค์โดยการพูดหน้าชั้น อภิปราย พุดรายงาน ประสพการณ์จากการฟังและดู ๑๔. แสดงมารยาทในการฟังและดู โดยการตั้งใจฟังและดู ไม่พุดคุยขณะฟังในห้องเรียนหรือห้องประชุม ฟังอย่างสงบและจดบันทึกความรู้ ๑๕. แสดงมารยาทในการพุด โดยใช้ถ้อยคำ ภาษาที่สุภาพ สละสลวย น้ำเสียงน่าฟัง พุดชัดเจน พุดตามความจริงและพุดอย่างสร้างสรรค์ ๑๖. แต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนบทละครได้โดยเขียนอธิบายฉันทลักษณ์ของกลอน ได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ใช้ถ้อยคำภาษาที่ไพเราะ สละสลวยและแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ ๑๗. ใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง ตามความหมายและตามฐานะของบุคคล โดยการเขียนและพุด	๕. การเขียนรายงาน "วรรณกรรมพื้นบ้าน" ๑๐. มารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน <u>การฟัง การดูและการพุด</u> ๑๑. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ๑๒. การฟังเพื่อตีความ ๑๓. การสังเกตการใช้ น้ำเสียง กริยาท่าทางและการใช้ถ้อยคำของผู้พูด ๑๔. การพุดเล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงเหตุผล ๑๕. มารยาทในการฟัง การดู และการพุด <u>หลักการใช้ภาษา</u> ๑๖. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอน ๑๗. การใช้คำราชาศัพท์ ตามฐานะของบุคคล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑๘. เข้าใจวรรณคดีประเภทกลอนบทละคร โดยจับใจความสำคัญจากเรื่อง อธิบายสำนวน โวหารและคติสอนใจ วิเคราะห์วิจารณ์ คุณค่าจากวรรณคดีอย่างมีเหตุผลและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	วรรณคดีและวรรณกรรม ๑๘. กวีนิพนธ์ประเภทกลอนบทละคร ๑๙. หลักการพิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าทางสังคม และการนำไปใช้ในชีวิตจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงนิราศธารทองแดง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๔ ชั่วโมง/ปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. อ่านออกเสียงปกติและอ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรอง (กาพย์ฉบับ ๑๖) โดยอ่านได้คล่อง ถูกต้องตามอักขรวิธี และใช้น้ำเสียง ลีลา และท่วงทำนองได้ไพเราะถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ๒. อธิบายคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน ค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ โดยเขียนอธิบายหรือให้คำนิยามศัพท์ที่ได้ถูกต้อง ๓. อธิบายถ้อยคำและสำนวน จากเรื่องที่อ่าน โดยตีความแปลความหมายของถ้อยคำและสำนวน ด้วยการพูดหรือเขียน ๔. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และการประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล โดยการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์นำมาสนทนา อธิบาย อภิปรายหรือเขียน ๕. เลือกอ่านหนังสือ และสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาความรู้และการทำงาน โดยการจัดบันทึกอย่างเป็นระบบ นำมาใช้อ้างอิงได้ในการพูดและเขียน	การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียงและการอ่านทำนองเสนาะ ๒. การอ่านเพื่อตีความ ๓. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๖. ท่องจำบทประพันธ์ที่ไพเราะและมีคุณค่านำไปใช้อ้างอิงในการพูดและการเขียน ๗. แสดงมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่านโดยการอ่านอย่างสงบ มีสมาธิ ไม่อ่านเสียงดัง รบกวนผู้อื่น รักษาหนังสือ ไม่ขีดเขียนทำให้หนังสือสกปรก นึกขาด ๘. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน โดยการเตรียมการเขียน การกำหนดรูปแบบ โครงเรื่อง แผนภาพความคิด เนื้อหา องค์ประกอบ การเขียน การยกร่าง ข้อเขียน การตรวจทาน การปรับปรุงแก้ไข และการเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ ๙. เขียนเรียงความ เขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น เขียนรายงาน และโครงการ โดยใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่สละสลวย ถูกต้องเหมาะสมกับงานเขียน และมีความคิดสร้างสรรค์ ๑๐. แสดงมารยาทการเขียน โดยการเขียนด้วยลายมือสวยงาม มีระเบียบ ลายมืออ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง ๑๑. แสดงนิสัยรักการเขียนโดยการสังเกต การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และ เหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอ ๑๒. รู้จักเลือกฟัง เลือกดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิงได้ตรงตามจุดประสงค์ ๑๓. สรุปความ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้โดยการตีความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น ได้ถูกต้อง ๑๔. พูดเสนอความรู้ ความคิด เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตรงตามจุดประสงค์โดยการพูดหน้าชั้น พูดอภิปราย พูดรายงาน	๔. การท่องบทอาขยานและบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ ๕. มารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน การเขียน ๖. การใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน ๗. การเขียนเรียงความ ๘. การเขียนโครงการ "เที่ยวชมบึงบอระเพ็ด" ๙. การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น ๑๐. มารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน การฟัง การดูและการพูด ๑๑. การเลือกฟังและดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิง ๑๒. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ๑๓. การพูดเล่าเรื่อง ๑๔. การพูดรายงาน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑๕. แสดงมารยาทในการฟังและดู โดยการตั้งใจฟัง และดู ไม่พูดคุยขณะฟังในห้องเรียนหรือห้องประชุม ฟังอย่างสงบและจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ จากการฟังและการดู ๑๖. แสดงมารยาทในการพูด โดยใช้ถ้อยคำ ภาษาที่สุภาพ สละสลวย น้ำเสียงน่าฟัง พูดชัดเจน พูดตามความเป็นจริงและพูดอย่างสร้างสรรค์ ๑๗. เข้าใจหลักการสร้างคำไทย โดยการอธิบาย ยกตัวอย่าง เสียงในภาษาไทย อักษรไทยและหลักการเขียน การเขียนคำ การสร้างคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ การออกเสียงคำ และใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ เขียนคำและอ่านคำได้ถูกต้อง ๑๘. แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยเขียนอธิบาย นันทลักษณ์ของกาพย์(กาพย์ฉบับ ๑๖) ได้ถูกต้องตามลักษณะ คำประพันธ์ ใช้ถ้อยคำภาษาที่ไพเราะ สละสลวยและแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ ๑๙. เข้าใจคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยจับใจความสำคัญจากเรื่อง อธิบายสำนวนโวหารและคติคำสอน วิเคราะห์ วิจักษ์คุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๑๕. มารยาทในการฟัง การดูและการพูด <u>หลักการใช้ภาษา</u> ๑๖. เสียงในภาษาไทย ๑๗. อักษรไทยและหลักการเขียน ๑๘. การเขียนสะกดคำ ๑๙. การสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ๒๐. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ <u>วรรณคดีและวรรณกรรม</u> ๒๑. คำประพันธ์ประเภทกาพย์ ๒๒. หลักการพินิจวรรณคดีและวรรณกรรม พิจารณาคูณาคำด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคมและการนำไปใช้ในชีวิตจริง

เรื่อง รอบรู้เรื่องเมืองปากน้ำโพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๔ ชั่วโมง/ปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. อ่านในใจได้เร็วยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องโดยใช้บริบทช่วยการอ่านเรื่องที่เป็นความรู้และความบันเทิงที่มีวงคำศัพท์ยากขึ้น ๒. อ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วได้คล่องแคล่วถูกต้องตามอักขรวิธีใช้น้ำเสียง ลีลา และท่วงทำนองได้ไพเราะถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ๓. อธิบายถ้อยคำ สำนวนจากเรื่องที่อ่านโดยตีความ แปลความหมายของถ้อยคำและสำนวนด้วยการพูดหรือเขียน ๔. นำความรู้และประสบการณ์จากการอ่านและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาใช้ในการคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ๕. การเลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศทั้งสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาความรู้และการทำงาน โดยการจัดบันทึกอย่างเป็นระบบ นำมาใช้อ้างอิงในการพูดและการเขียน ๖. แสดงมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน โดยการอ่านอย่างสงบ มีสมาธิ ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น รักษาหนังสือ ไม่ขีดเขียนทำให้หนังสือสกปรก นึกขาด ๗. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน โดยการเตรียมการเขียน การกำหนดรูปแบบ โครงเรื่อง แผนภาพความคิด เนื้อหา องค์ประกอบ การเขียน การยกร่างข้อเขียน การตรวจทาน การปรับปรุง แก้ไข และการเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ ๘. เขียนเรียงความ ย่อความเรื่องที่อ่าน เขียนจดหมายกิจธุระ และการกรอกแบบรายการ โดยใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน	<u>การอ่าน</u> ๑. การอ่านสำนวน โวหาร การบรรยาย ๒. การใช้บริบทช่วยการอ่าน ๓. การอ่านแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ๔. การอ่านเพื่อตีความ ๕. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่า ๖. การเลือกอ่านหนังสือ สื่อ สารสนเทศ ๗. มารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน <u>การเขียน</u> ๘. การใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน ๙. การเขียนเรียงความ ย่อความ ๑๐. การเขียนจดหมายกิจธุระ ๑๑. การกรอกแบบรายการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๘. แสดงมารยาทในการเขียน โดยการเขียนด้วยลายมือสวยงาม มีระเบียบ ลายมืออ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง ๑๐. แสดงนิสัยรักการเขียนโดยการสังเกต การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและจัดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเหตุการณ์ อย่างสม่ำเสมอ ๑๑. สรุปความ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้โดยการ ตีความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แยกข้อเท็จจริงจาก ข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง ๑๒. พุฒเสนอความรู้ ความคิด แสดงทรรศนะวิเคราะห์และ ประเมินเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตรงตามจุดประสงค์ โดยการพูดหน้าชั้น พูดอภิปราย พูดรายงาน ๑๓. พุฒเชิญชวน พุฒอวยพรและพูดใน โอกาสต่างๆ ตามหลักการ พุฒ โดยมีเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์การพูด ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ชัดเจน น่าฟัง ๑๔. แสดงมารยาทในการฟังและการดู โดยการตั้งใจฟังและดู ไม่ พุฒคุยขณะฟังในห้องเรียนหรือห้องประชุม ฟังอย่างสงบและจด บันทึกความรู้ ประสบการณ์จากการฟังและดู ๑๕. แสดงมารยาทในการพูด โดยใช้ถ้อยคำ ภาษาที่สุภาพและ สละสลวย น้ำเสียงน่าฟัง พุฒชัดเจน พุฒตามความเป็นจริงและพูด อย่างสร้างสรรค์ ๑๖. เข้าใจการจำแนกคำในภาษาไทยโดยการอธิบาย ยกตัวอย่าง ๑๗. ใช้ประ โยคสามัญ และประ โยคความรวมในการสื่อสารได้ ชัดเจน โดยใช้คำนาม สรรพนาม กริยาและวิเศษณ์ บุรพบท สันทาน และอุทาน แต่งประ โยคได้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำใน ประ โยคในการพูดและเขียน	๑๒. มารยาทในการเขียนและนิสัย รักการเขียน <u>การฟัง การดู และการพูด</u> ๑๓. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ๑๔. การฟังเพื่อแยกข้อเท็จจริงและ ข้อความที่เป็นความคิดเห็น ๑๕. การพูดเล่าเรื่อง "ตำนานเมือง ปากน้ำโพ" และ"ประเพณีท้องถิ่น" ๑๖. การพูดอวยพร การพูดเชิญชวน และการพูดใน โอกาสต่าง ๆ ๑๗. การใช้สังเกตน้ำเสียง กริยา ท่าทางและการใช้ถ้อยคำในการพูด <u>หลักการใช้ภาษา</u> ๑๘. ชนิดของคำและหน้าที่ของคำ ๑๙. ประ โยคเพื่อการสื่อสาร ประ โยคสามัญ ประ โยคความรวม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑๘. เข้าใจภาษาของชนกลุ่มน้อยในท้องถิ่นและระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร โดยรวบรวมภาษาที่ใช้ในประเพณีแก่เจ้าพ่อเจ้าแม่ และภาษาไม่เป็นทางการ กึ่งทางการและเป็นทางการ จัดหมวดหมู่ได้ถูกต้องตามระดับของภาษา เปรียบเทียบความหมายในรูปของการอภิปรายและการรายงาน ๑๙. เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย โดยการเขียนเลขไทย เชิญชวนผู้อื่นให้ใช้เลขไทย ๒๐. รู้และเข้าใจวรรณกรรมพื้นบ้าน โดยใช้หลักพินิจวรรณกรรม พิจารณาคุณค่าของเรื่อง ที่อ่านด้านวรรณศิลป์ เนื้อเรื่อง สังคม และนำข้อคิดไปใช้กำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตจริง ด้วยการอภิปราย สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๒๐. ระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ ไม่เป็นทางการ และภาษาชนกลุ่มน้อยในปากน้ำโพ (ภาษาจีนที่ใช้ในประเพณีแก่เจ้าพ่อเจ้าแม่) ๒๑. การใช้ตัวเลขไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ๒๒. วรรณกรรมพื้นบ้าน ๒๓. หลักการพินิจคุณค่าของหนังสือด้านความรู้ทางภาษา และคุณค่าทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง นิราศของสุนทรภู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๔ ชั่วโมง/ปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. อ่านออกเสียงปกติและอ่านทำนองเสนาะคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศได้คล่อง ถูกต้องตามอักขรวิธีและใช้น้ำเสียง ลีลา และท่วงทำนอง ได้ไพเราะถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ๒. อธิบายคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน ค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ โดยการเขียนอธิบายหรือให้นิยามศัพท์ได้ถูกต้อง ๓. อธิบายถ้อยคำ สำนวน จากเรื่องที่อ่าน โดยตีความ ถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษาไพเราะ สละสลวย	<u>การอ่าน</u> ๑. การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ๒. การท่องจำบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ และมีคุณค่า ๓. การอ่านเพื่อตีความ ๔. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๔. ท่องจำบทประพันธ์ที่ไพเราะและมีคุณค่า นำไปใช้อ้างอิงได้ในการพูดและเขียน ๕. เล่าเรื่อง ย่อเรื่องที่อ่านโดยการพูดหรือเขียนด้วยภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจนและสละสลวย ๖. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล โดยการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์นำมาสนทนาอภิปรายหรือเขียน ๗. แสดงมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่านโดยการอ่านอย่างสงบ มีสมาธิ ไม่อ่านเสียงดัง รบกวนผู้อื่นรักษาหนังสือ ไม่ขีดเขียนทำให้หนังสือสกปรก ฉีกขาด ๘. เขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายกิจธุระ เขียนบรรยาย แสดงความคิดเห็น โดยใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่สละสลวยถูกต้องเหมาะสมกับงานเขียน และมีความคิดสร้างสรรค์ ๙. แสดงมารยาทการเขียนโดยการเขียนด้วย ลายมือสวยงาม มีระเบียบ ลายมืออ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนตัวสะกด การันต์ถูกต้อง ๑๐. แสดงนิสัยรักการเขียนโดยการสังเกต การค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเหตุการณ์อย่างสม่ำเสมอ ๑๑. จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้โดยการตีความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง ๑๒. พูดเสนอความรู้ ความคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามจุดประสงค์โดยการพูดหน้าชั้น พูดอภิปราย พูดรายงาน ๑๓. แสดงมารยาทในการฟังและดู โดยการตั้งใจฟังและดู ไม่พูดคุยขณะฟังในห้องเรียนหรือห้องประชุม ฟังอย่างสงบและจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์จากการฟังและดู	๕. การเล่าเรื่อง ย่อเรื่องที่อ่าน ๖. มารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน การเขียน ๗. การเขียนจดหมายส่วนตัว ๘. การเขียนบันทึกข้อมูล ความรู้ "สถานที่สำคัญ ๆ ในเมืองปากน้ำโพ" ๙. มารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน การฟัง การดูและการพูด ๑๐. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ๑๑. การฟังเพื่อตีความ ๑๒. การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๑๓. การพูดเล่าเรื่อง ย่อเรื่อง ๑๔. มารยาทในการฟัง การดูและการพูด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑๔. แสดงมารยาทในการพูด โดยใช้ถ้อยคำ ภาษาที่สุภาพ สละสลวย น้ำเสียงน่าฟัง พูดชัดเจน พูดตามความเป็นจริง ๑๕. เข้าใจการสร้างคำไทยโดยการอธิบาย ยกตัวอย่างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อนและรวบรวมจัดหมวดหมู่ได้ถูกต้อง ๑๖. มีความรู้และเข้าใจวรรณคดีประเภทกลอนนิราศ โดยจับใจความสำคัญจากเรื่อง อธิบายความหมายของถ้อยคำ สำนวน วิเคราะห์ วิจารณ์ คุณค่าจากวรรณกรรมอย่างมีเหตุผลและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๑๗. มีความรู้และเข้าใจวรรณกรรมประเภทเพลงพื้นบ้าน โดยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์คุณค่าและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	<u>หลักการใช้ภาษา</u> ๑๕. คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ๑๖. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ ๑๗. การใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพ <u>วรรณคดีและวรรณกรรม</u> ๑๘. วรรณคดีประเภทกลอนนิราศ ๑๙. วรรณกรรมประเภทเพลงพื้นบ้าน ๒๐. หลักการพินิจวรรณคดี พิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคมและการนำไปใช้ในชีวิตจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๒ ชั่วโมง/ปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๑. อ่านในใจและอ่านออกเสียงปกติและอ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและลักษณะคำประพันธ์ โดยใช้น้ำเสียงลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะของฉันทลักษณ์ได้ถูกต้องคล่องแคล่วและอ่านได้เร็ว ๒. ท่องจำบทประพันธ์ที่ไพเราะและมีคุณค่านำไปใช้อ้างอิงได้ในการพูดและการเขียน ๓. อธิบายคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน โดยค้นหา ความหมายจากพจนานุกรมหรือแหล่งเรียนรู้ อื่น ๆ โดยเขียนอธิบายหรือให้คำนิยามศัพท์ได้ถูกต้อง ๔. เล่าเรื่อง ย่อเรื่อง จากการอ่านเรื่องราว โดยการพูดหรือเขียนด้วยภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน สละสลวย ๕. แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เรื่องที่อ่าน ประเมินข้อดี และข้อด้อยอย่างมีเหตุผล โดยการใช้แผนภาพความคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่านนำมาสนทนา อธิบาย อภิปรายหรือเขียนแสดงความคิดเห็น ๖. อ่านวรรณคดีประเภทร้อยกรอง โดยใช้หลักพินิจวรรณคดีพิจารณาคุณค่าด้านภาษา และคุณค่าทางสังคม นำข้อคิดไปใช้กำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตจริง ด้วยการอภิปราย สนทนาหรือเขียนข้อคิดในวรรณคดี ๗. แสดงมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่านโดยการอ่านอย่างสงบ มีสมาธิ ไม่อ่านเสียงดัง รบกวนผู้อื่น ๘. เขียนอธิบาย เขียนบรรยาย แสดงความคิดเห็น เขียนรายงาน และโครงการ โดยใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ ใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่สละสลวยถูกต้องเหมาะสมกับงานเขียน และมีความคิดสร้างสรรค์	การอ่าน ๑. การอ่านและการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ๒. การท่องจำบทประพันธ์ที่ขึ้นชอบ ๓. การใช้พจนานุกรม ๔. การเล่าเรื่อง ย่อเรื่องที่อ่าน ๕. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ๖. มารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน การเขียน ๗. การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจงแสดงความคิดเห็น ๘. การเขียนรายงาน โครงการงาน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
๘. แสดงมารยาทการเขียน โดยการเขียนด้วย ลายมือสวยงาม มีระเบียบ ลายมืออ่านได้ง่ายและชัดเจน เขียนตัวสะกด การันต์ถูกต้อง แสดงนิสัยรักการเขียน โดยจดบันทึกความรู้ ความคิดเห็นจากการอ่าน การฟังและการดูอย่างสม่ำเสมอ ๑๐. จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้ โดยการตีความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง ๑๑. พุคเสนอความรู้ ความคิด วิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ เรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามจุดประสงค์โดยการพูดหน้าชั้น พูดอภิปราย พูดรายงาน ๑๒. แสดงมารยาทในการฟังและดู โดยการตั้งใจฟังและดู ไม่พูดคุยขณะฟังในห้องเรียนหรือห้องประชุม ฟังอย่างสงบและจดบันทึกความรู้ ประสพการณ์จากการฟังและดู ๑๓. แต่งคำประพันธ์ประเภทคำกลอนได้โดยเขียนอธิบายนันทลักษณ์ของกาพย์ ได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ใช้ถ้อยคำภาษาที่ไพเราะ สละสลวยและแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ ๑๔. ใช้คำราชาศัพท์ที่เป็นค่านามราชาศัพท์ และคำกิริยาราชาศัพท์ได้ถูกต้อง ตามความหมาย หลักการใช้คำราชาศัพท์ในการพูดและการเขียนและถูกต้องตามฐานะของบุคคล ๑๕. เข้าใจคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยจับใจความสำคัญจากเรื่อง อธิบายสำนวนโวหารและคติคำสอน วิเคราะห์ วิจารณ์คุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๘. มารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน <u>การฟัง การดูและการพูด</u> ๑๐. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ๑๑. การฟังเพื่อตีความ ๑๒. การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๑๓. การพูดเล่าเรื่อง อธิบาย บรรยายชี้แจง แสดงเหตุผล ๑๔. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด <u>หลักการใช้ภาษา</u> ๑๕. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ๑๖. การใช้คำราชาศัพท์ ๑๗. การใช้พจนานุกรม <u>วรรณคดีและวรรณกรรม</u> ๑๘. กวีนิพนธ์ประเภทกาพย์ ๑๙. หลักการพินิจวรรณคดี พิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคมและการนำไปใช้ในชีวิตจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง บทพากย์โขนเรื่องรามเกียรติ์ (ตอน.....)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๖ ชั่วโมง/ปี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ บทพากย์โขน เรื่อง รามเกียรติ์ แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อย
จำนวน ๑๕ แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	การอ่านและการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ การท่องจำบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	การใช้พจนานุกรม	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	การเล่าเรื่อง ย่อเรื่อง	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และ ประเมินค่าเรื่องที่อ่าน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	การเลือกอ่านหนังสือสื่อสารสนเทศ	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖	มารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗	การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	การเขียนรายงาน (วรรณกรรมพื้นบ้าน)	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	มารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ดีความ การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสังเกตการใช้น้ำเสียง กริยาท่าทางและการใช้ถ้อยคำของผู้พูด	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	การพูดเล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงเหตุผล	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒	มารยาทในการฟัง	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓	การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอน	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔	การใช้คำราชาศัพท์ ตามฐานะของบุคคล	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕	หลักการพินิจวรรณคดี	๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง ภาพยนตร์โคลงนิราศธารทองแดง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๔ ชั่วโมง/ปี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาพยนตร์โคลงนิราศธารทองแดง แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อย จำนวน ๑๔ แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	การอ่านและการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และการทอบบทบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	การใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	การเขียนเรียงความ	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	การเขียนโครงงาน "เที่ยวชมบึงบอระเพ็ด"	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖	การเขียนอธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗	การเลือกฟังและดูสิ่งที่เป็นความรู้และความบันเทิง	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	การพูดเล่าเรื่อง การพูดรายงาน (โครงงาน)	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	มารยาทในการดู	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	เสียงในภาษาไทย อักษรไทยและหลักการเขียน การเขียนสะกดคำ (คำที่ปรากฏในการทำโครงงาน)	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒	การสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓	การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔	การพินิจวรรณคดี	๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง รอบรู้เรื่องเมืองปากน้ำโพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๔ ชั่วโมง/ปี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เรื่องเมืองปากน้ำโพ แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้อยู่
จำนวน ๑๒ แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	การอ่านสำนวน โวหาร การบรรยาย และการใช้ บริบทช่วยการอ่าน เรื่อง "ตำนานเมืองปากน้ำโพ"	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	การอ่านแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์และ ประเมินค่าเรื่องที่อ่าน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	การเขียนย่อความ	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	การเขียนจดหมายกิจธุระ การกรอกแบบรายการ	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อแยก ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖	การพูดเล่าเรื่อง "ตำนานเมืองปากน้ำโพ" และ" ประเพณีท้องถิ่น"	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗	การพูดอวยพร การพูดเชิญชวนและการพูดใน โอกาสต่าง ๆ และการใช้สังเกตน้ำเสียง กิริยา ท่าทางและการใช้อ้อยคำในการพูด	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	ชนิดของคำและหน้าที่ของคำ	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	ประโยคเพื่อการสื่อสาร ประโยคสามัญ ประโยค ความรวม	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	ระดับของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ภาษาที่เป็น ทางการกึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ภาษาที่ใช้ใน "ประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่"	๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	การใช้ตัวเลขไทย	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒	การพินิจคุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น	๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง นิราศของสุนทรภู่ (ตอน.....)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๔ ชั่วโมง/ปี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นิราศของสุนทรภู่ แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อย
จำนวน ๑๑ แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	การอ่านและเข้าใจความหมายของคำ การท่องจำบทประพันธ์ที่ชื่นชอบและมีคุณค่า	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	การอ่านเพื่อตีความ การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น เชิงวิเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	การเขียนจดหมายส่วนตัว	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	การเขียนบันทึกข้อมูลและความรู้ " สถานที่สำคัญใน เมืองปากน้ำโพ "	๔ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อตีความ	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖	การพูดเล่าเรื่องย่อเรื่อง การสนทนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗	มารยาทในการพูด	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	การใช้คำราชาศัพท์ และการใช้พจนานุกรม	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	วรรณกรรมเพลงพื้นบ้าน	๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนเวลา ๒๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้อยู่
จำนวน ๑๑ แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	การอ่านและการเข้าใจความหมายของ คำศัพท์ และการท่องจำบทประพันธ์ที่ชื่นชอบ	๕ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	การเล่าเรื่อง ย่อเรื่องที่อ่าน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์และ ประเมินค่าเรื่องที่อ่าน	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	การเขียนอธิบาย บรรยาย แสดงความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อตีความ	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖	การพูดเล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย ชี้แจง แสดงเหตุผล การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗	การสรุปความ การจับประเด็นสำคัญ	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	การใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพ การใช้พจนานุกรม	๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	กวีนิพนธ์ประเภทกาพย์	๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	หลักการพิจารณาคุณค่า	๒ ชั่วโมง

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผู้สอนต้องศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี และสาระการเรียนรู้รายปี ก่อนจัดทำ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น การปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนทำโครงการ

๒. คิดค้นเทคนิค กลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบอื่น ๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถด้านเนื้อหาวิชา ความสนใจ และวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้รายปี เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน

๓. จัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพในการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ซึ่งสามารถนำมาใช้หรือปรับใช้ โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, ๒๕๔๕ : ๑๓๔- ๑๓๖)

วิธีการ	แนวการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้
๑. การจำ	๑. ให้ความรู้ใหม่ที่สัมพันธ์กับความรู้เก่า ๒. ใช้วัสดุ อุปกรณ์ ช่วยในการจำ ๓. ให้ความรู้เป็นหมวดหมู่ ๔. ให้หลักเคล็ดลับในการจำ ๕. ให้ทำซ้ำ ๆ	บอก เล่า อธิบาย บอกให้จำ ปฏิบัติ ฝึกฝน
๒. การเรียนรู้ทางปัญหา	๑. ฝึกปฏิบัติโดยการกระทำซ้ำ ๆ ๒. ให้รับข้อมูลความรู้จากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และสื่อ ๓. ให้ใช้ความคิดวิเคราะห์และใช้เหตุผล ๔. จัดทำโครงสร้างเพื่อช่วยการเรียนรู้	อธิบาย วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น เปรียบเทียบ แปล บันทึกสาระสำคัญ สรุป จำแนก ฯลฯ

วิธีการ	แนวการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้
๓. การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย	๑. ให้ความรู้ข้อมูลอย่างเพียงพอ ๒. สร้างหรืออ้างถึงบุคคลตัวอย่าง ๓. อภิปรายถึงการกระทำของบุคคลตัวอย่าง ๔. เปิดโอกาสให้เลือกตัดสินใจ ๕. ให้ข้อมูลป้อนกลับ ๖. ให้ทำซ้ำ ๆ	เลือกทำในสิ่งที่พึงประสงค์
๔. การเรียนรู้ด้านอภิปัญญา	๑. กระตุ้นความรู้เดิม เพื่อเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ๒. ให้คาดคะเนสิ่งที่จะเรียน ๓. ให้กำหนดจุดประสงค์ในการเรียน ๔. ฝึกตั้งคำถามก่อนเรียน ๕. สรุปความคิดจากสิ่งที่เรียน ๖. ให้หาคำตอบจากสิ่งที่คาดคะเน ๗. เชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ๘. ให้ตั้งคำถามถามตัวเองในขณะที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ ๙. อภิปรายกลุ่มหรือสรุปย่อเป็นรายบุคคล ๑๐. ประเมินผลการคาดคะเน ๑๑. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน	อภิปราย ตอบคำถาม สรุปความคิด
๕. การเรียนรู้ด้านสังคม	๑. ให้ทำงานเป็นคณะ โดยใช้เกมแสดงบทบาท สถานการณ์จำลอง ๒. ให้อภิปราย สาธิต ทดลอง ฯลฯ ๓. ให้ช่วยกันคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบเพื่อให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่า มีจิตสำนึก และอุดมการณ์ทางประชาธิปไตย	อภิปราย สาธิต ตระหนัก เห็นคุณค่า ทำงานเป็นกลุ่ม

แนวทางการวัดผลและประเมินผล

การวัดและการประเมินผล มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถ นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน มีความสำคัญเท่า ๆ กัน และทักษะเหล่านี้จะบูรณาการกันในการเรียนการสอนจะไม่แยกฝึกทักษะทีละอย่าง จะต้องฝึกทักษะไปพร้อม ๆ กัน และทักษะทางภาษาทักษะหนึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านภาษาจำเป็นต้องเข้าใจ หลักของการเรียนรู้ภาษา เพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาไปพร้อมกับการพัฒนาความคิด เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด ผู้ที่มีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษา มีประมวลคำมากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดด้วย ขณะเดียวกันการเรียนภาษาจะเรียนร่วมกับผู้อื่น มีการติดต่อสื่อสาร ใช้ภาษาในการติดต่อกับเพื่อนกับครู จึงเป็นการฝึกทักษะทางสังคมด้วย

๒. ผู้เรียนต้องเรียนรู้การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนอย่างถูกต้องด้วยการฝึกการใช้ภาษา มิใช่เรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาแต่เพียงอย่างเดียว

๓. ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาเท่ากัน แต่การพัฒนาทางภาษาจะไม่เท่ากันและวิธีการเรียนรู้จะต่างกัน

๔. ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การจัดกิจกรรมภูมิหลังของภาษาและการใช้ภาษาถิ่นของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาภาษาไทยของตนและพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับภาษาไทยและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาไทยด้วยความสุข

๕. ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะใช้ภาษาในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การอภิปราย การเขียนรายงาน การเขียนโครงงาน การตอบคำถาม การตอบข้อทดสอบ ดังนั้นครูทุกคนไม่ว่าจะสอนวิชาใดก็ตาม จะต้องใช้ภาษาที่เป็นแบบแผน เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน และต้องสอนการใช้ภาษาแก่ผู้เรียนด้วยเสมอ

เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑. การสังเกต (Observation) การสังเกตจะได้ผลดีควรปฏิบัติ

๑.๑ กำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตให้ชัดเจนว่าจะสังเกตเรื่องใด

พฤติกรรมใด

๑.๒ กำหนดระยะเวลาในการสังเกต อาจกำหนดเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือนตาม

ความเหมาะสม

๑.๓ จัดทำแบบบันทึกการสังเกต

ตัวอย่าง แบบบันทึกการสังเกต

แบบบันทึกการสังเกตการร่วมกิจกรรม		
รายการสังเกต	คะแนน ๕	ลักษณะพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดง
๑. การให้ความร่วมมือในการทำงาน	.....	.....
๒. การแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน	.....	.....
๓. การรับฟังความคิดเห็นในการทำงาน	.....	.....
๔. การปรับปรุงแก้ไขงานที่ทำ	.....	.....
๕. มารยาทในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	.....	.....

๑.๔ จัดบันทึกการสังเกต ควรจัดบันทึกโดยทันที ไม่ควรทิ้งช่วงเวลาไว้นานเกินไป อาจลืมหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ผู้สังเกตจัดบันทึกตามความเป็นจริง เพียงตรง และไม่ลำเอียง

๒. การสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์จะได้ผลดี ควรศึกษาหลักการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ ครูควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน สร้างบรรยากาศให้นักเรียนรู้สึกสบาย ไม่เครียด นัดหมายเวลาที่แน่นอน สถานที่เหมาะสม

๒.๒ เตรียมคำถามมาล่วงหน้า

๒.๓ ให้ความสนใจฟังนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนตอบอย่างอิสระ

๒.๔ ไม่ควรใช้เวลาในการสัมภาษณ์นานเกินไป

๒.๕ ไม่ควรบันทึกระหว่างการสัมภาษณ์ ควรจดหลังสัมภาษณ์เสร็จหรืออาจใช้เครื่องบันทึกเสียง

๓. การปฏิบัติจริง (Performance) เป็นการวัดผลที่ครูให้คะแนนระหว่างปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ครูอาจเป็นผู้ประเมินเองตามลำพัง หรือเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินก็ได้ เช่น การเล่าเรื่อง การแสดงบทบาทสมมติ การพูดในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวอย่างแบบประเมินผลการพูด

ที่-	ชื่อ - นามสกุล	ออกเสียงชัดเจน	การใช้ภาษา	การแสดงออกทางสีหน้า	การควบคุมอารมณ์	น้ำเสียง	บุคลิกท่าทาง	มารยาทในการพูด	การเริ่มเรื่อง	การลำดับเหตุการณ์	การปิดเรื่อง	การรักษาวาจา	การใช้ถ้อยคำ	รวม
		๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕

๔. การตรวจผลงาน (Examine Work) เป็นการวัดผลโดยตรวจผลงานให้คะแนนจากผลของการปฏิบัติงานของนักเรียน การตรวจผลงานจากการให้คะแนนเก็บเป็นคะแนนระหว่างภาคเรียน ครูควรมีคำติชม วิเคราะห์และแก้ไขข้อความที่บกพร่องให้ชัดเจนด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขผลงานให้ดีขึ้น

หลักการตรวจผลงาน

๔.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานให้ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงเกณฑ์นั้น เช่น ความถูกต้อง ความสวยงาม ความประณีต การใช้สำนวน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้จินตนาการ เป็นต้น

๔.๒ ตรวจโดยใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ(Rating Scale) พิจารณาคุณภาพของงานตามเกณฑ์ที่กำหนด

๕. แบบทดสอบ (Test) การให้ตอบแบบทดสอบเหมาะกับการวัดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ ซึ่งมีข้อดีที่ใช้เวลาในการดำเนินการน้อยง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้ ให้ผลการประเมินที่ตรงไปตรงมา เนื่องจากมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน แต่ไม่เหมาะกับการนำไปใช้กับการวัดผลการเรียนรู้ที่เป็นเจตคติ ค่านิยม

การเลือกใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผล

เครื่องมือการวัดและประเมินวิชาภาษาไทยมีหลายชนิดดังที่กล่าวมาแล้ว บางชนิดอาจเหมาะสมในการวัดพฤติกรรมบางอย่าง บางพฤติกรรมต้องใช้เครื่องมือหลายชนิดประกอบกัน ครูจึงควรศึกษาประเภทและวิธีการใช้เครื่องมืออย่างละเอียด เพื่อสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมและสามารถวัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ตัวอย่างตารางการเลือกใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผล

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	เครื่องมือการวัดผลประเมินผล				
	สังเกต	สัมภาษณ์	ปฏิบัติ	ตรวจผลงาน	แบบทดสอบ
๑. ความรู้ ความจำ		๒	๒	๕	๕
๒. ความเข้าใจ		๓	๔	๕	๕
๓. ทักษะ	๔	๓	๕	๔	๒
๔. คุณธรรม ค่านิยมและจริยธรรม	๔	๕	๓		
๕. จินตนาการ ความคิดริเริ่ม		๓		๕	๓
๖. วิจาร์ณญาณ		๓	๓	๕	๔
๗. ความซาบซึ้งในสุนทรียรส		๓	๓	๕	๔
๘. ตระหนักในคุณค่า				๕	๔
๙. นำไปใช้, กระบวนการ	๔		๕		๒

๕ เหมาะสมมากที่สุด

๔ เหมาะสมมาก

๓ เหมาะสมปานกลาง

๒ เหมาะสมน้อย

๑ เหมาะสมน้อยมาก

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

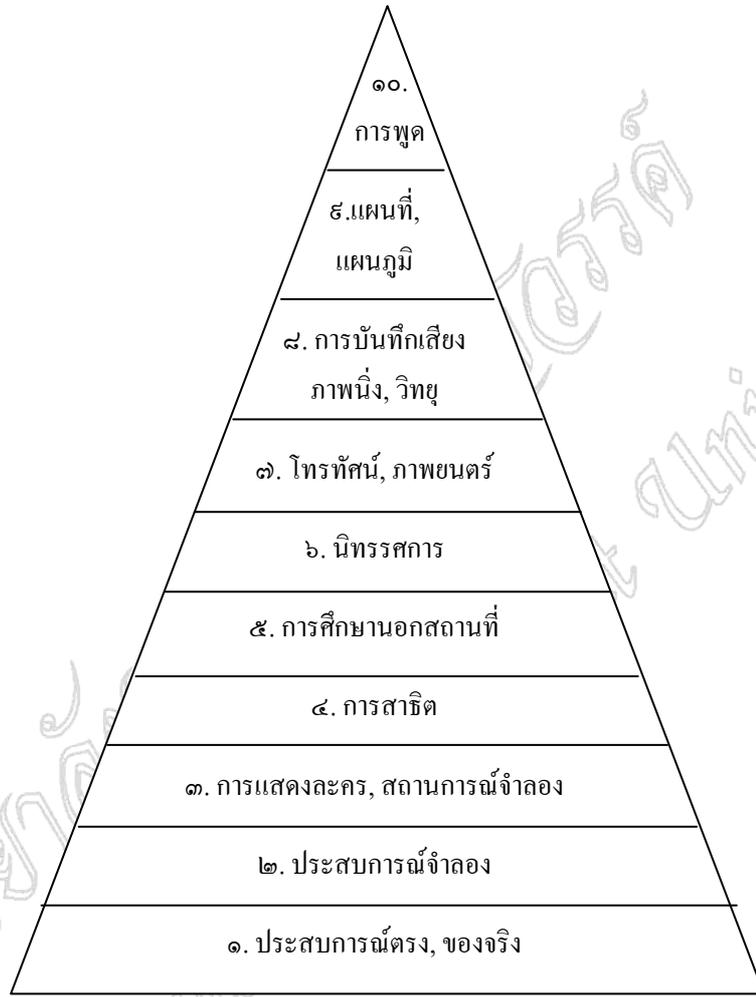
สื่อการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือที่ครูกำหนดขึ้นเพื่อใช้ทำหน้าที่ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเนื้อหา ประสบการณ์ แนวคิด ทักษะและเจตคติระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือใช้เป็นเครื่องมือการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ฝึกทักษะกระบวนการ และสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดจนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ใช้ระบบการพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน คู่มือหนังสือเสริมประสบการณ์ ใบความรู้ ใบงาน แผ่นพับ แผ่นภาพ แบบฝึก วารสารวิชาการ นิตยสาร ฯลฯ
๒. สื่อวัสดุอุปกรณ์ เป็นสื่อของต่าง ๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ ฯลฯ
๓. สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เป็นสื่อนำเสนอด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ภาพเลื่อน(Slide) แถบเสียง แถบบันทึกภาพ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ
๔. สื่อกิจกรรม เป็นสื่อประเภทวิธีการที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะ ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียนเช่น เกม เพลง บทบาทสมมุติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร การจัดนิทรรศการและแสดงผลงาน ทัศนศึกษา การทำโครงการ ฯลฯ
๕. แหล่งการเรียนรู้ เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ วิทยาการ และประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ศูนย์กีฬา สวนสาธารณะ สวนสัตว์ หอศิลป์ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร ศูนย์การค้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น บุคคลที่เป็นภูมิปัญญาทางภาษา เพลงพื้นบ้าน พิธีกรรมต่าง ๆ ศิลปินแห่งชาติ เป็นต้น

การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย สิ่งที่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนสามารถสัมผัสจับต้องได้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ในทางตรงกันข้ามสิ่งที่เป็นนามธรรมผู้เรียนย่อมเรียนรู้ได้น้อย ดร.เอ็ดการ์ เดล (Dr.Edgar Dale) แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา ได้แสดงลำดับของประสบการณ์ในการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้เป็นรูปของกรวยประสบการณ์ ดังนี้ (พวงเล็ก อุตระ. ๒๕๓๕ : ๑๑๐-๑๑๑)

รูปธรรม

กรวยประสบการณ์

๒. เลือกใช้สื่อให้สัมพันธ์ สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน
๓. เลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยพิจารณาวัย ระดับชั้น ความรู้ ประสบการณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคล
๔. พิจารณาประโยชน์และความคุ้มค่าของสื่อการเรียนการสอน สื่อแต่ละชนิดสามารถ ได้รับความสนใจ สื่อความหมาย และประสบการณ์การเรียนรู้ได้แตกต่างกัน การเลือกใช้สื่อจึงควร คำนึงถึงข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่าย ความสะดวกในการใช้ และควรผลิตจากวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น
๕. มีการปรับปรุงและพัฒนาสื่อที่จัดทำไว้ โดยการหาประสิทธิภาพของสื่อ เพื่อเป็นการ ประกันคุณภาพของสื่อว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียน ได้จริง

ตัวอย่างสื่อและ แหล่งการเรียนรู้การเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
สำหรับสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๒-๒๓ และ
 หมวด ๕ มาตรา ๖๓-๖๔ ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนรู้และเทคโนโลยี
 การศึกษาที่เน้นถึงบทบาทและความสำคัญของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้
 เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนและผู้สอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตาม
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ในเอกสารหลักสูตรฉบับนี้ขอเสนอข้อมูล
 สารสนเทศและ แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ครูผู้สอน
 สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ดังนี้

๑. สภาพทางภูมิศาสตร์และสังคม

อำเภอเมืองนครสวรรค์ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของภาคกลาง มีพื้นที่ ๗๔๘.๒๗
 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๖๗,๖๖๘.๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๐ ของพื้นที่จังหวัด
 นครสวรรค์ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอบรรพตพิสัย กำแพงแก้ว พยุหะคีรี โกรกพระ ชุมแสง ท่าตะโก
 และลาดยาว ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ๓ สาย คือ ปิง น่าน และเจ้าพระยา
 และมีบึงขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ บึงบอระเพ็ด อยู่ในพื้นที่ด้านตะวันออกของอำเภอ ลักษณะ
 ภูมิอากาศโดยทั่วไปในรอบปี มี ๓ ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน จัดอยู่ในเขตอากาศลักษณะ
 ร้อนชื้นแบบสวันนา คือ ฤดูฝน และฤดูร้อนเด่นชัด ฤดูหนาวอากาศแห้งแล้ง บางระยะมีอากาศ
 หนาวเย็น การปกครอง แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค มี ๑๖ ตำบล ๑๖๔
 หมู่บ้าน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มี ๒ เทศบาล (เทศบาลนครนครสวรรค์ และเทศบาล
 หนองเบน) และ ๑๖ อบต. จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๒๔๑,๒๘๖ คน เป็นอำเภอที่มีความ
 หนาแน่นของประชากรมากที่สุดในจังหวัดนครสวรรค์ คือ ๑ : ๑๗๕ (ตารางกิโลเมตร : ประชากร)
 ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตร ใช้ภาษากลางทั่วไป ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ สำหรับใน
 เขตเมืองจะมีคนไทย เชื้อสายจีนอยู่เป็นจำนวนมาก โดยประกอบอาชีพค้าขาย ทำธุรกิจ และยังรักษา
 ประเพณีวัฒนธรรมบางอย่างของจีนไว้เหนียวแน่น แต่ก็ไม่มีปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ ภาษา
 ศาสนา ความเชื่อ และวัฒนธรรมประเพณี ที่เป็นปัญหา คือ ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาปริมาณขยะมูล
 ฝอย ปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

ประเด็นที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น
 การเขียนอธิบาย บรรยาย การเล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ความคิด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
 ทางภูมิศาสตร์ ปัญหาสังคม เชื้อชาติ ภาษา

๒. ตำนานการตั้งถิ่นฐาน

เมืองนครสวรรค์ หรือเมืองปากน้ำโพนับว่าเป็นเมืองโบราณเมืองหนึ่ง สันนิษฐานกันว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ราชวงศ์พระร่วงซึ่งปรากฏในศิลาจารึกว่า "เมืองพระบาง" เป็นเมืองหน้าด่าน ตัวเมืองตั้งอยู่ตั้งแต่ในตอนเขาขาดจนถึงบริเวณวัดนครสวรรค์ (วัดหัวเมือง) สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพระงั่ว) ได้ปราบหัวเมืองฝ่ายเหนือรวมขึ้นตรงต่อกรุงศรีอยุธยา ไปรวมเมืองพระบางเมืองกำแพงเพชร และเมืองตากเข้าเป็นแขวง เรียกชื่อเมืองใหม่ว่า "นครพิงค์คา" ต่อมาได้ย้ายเมืองไปตั้งทางฝั่งซ้าย ห่างจากที่เดิมไปทางใต้ประมาณ ๕ กิโลเมตรใกล้กับวัดถือน้ำ (วัดศรีสวรรค์สังฆารามในปัจจุบัน) โดยหันหน้าเมืองลงแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นทิศตะวันออก ปรากฏว่าแสงอาทิตย์ในตอนเช้าส่องเข้าหน้าเมืองตลอดเวลา จึงได้เรียกชื่อเมืองใหม่ว่า "เมืองซอนตะวัน" ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี ในสมัยรัชกาล ที่ ๕ จึงได้เปลี่ยนชื่อเมืองใหม่ เป็น "เมืองนครสวรรค์" ซึ่งก็ได้ใช้นามเมืองนี้มาจนถึงปัจจุบัน

ประเด็นที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น พูดเล่าเรื่อง การเขียน การศึกษาค้นคว้า เรื่องเมืองปากน้ำโพ การพูดอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อเมือง ความหมาย เป็นต้น

๓. ประเพณีท้องถิ่นและสถานที่สำคัญ

ประเพณีท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงและมีความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองนครสวรรค์ ได้แก่

๓.๑ ประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ เป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองปากน้ำโพ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลตรุษจีน เพื่อความเป็นสิริมงคล การแห่เจ้านี้เริ่มทำครั้งแรก ในปี พ.ศ.๒๔๗๕ และได้ปฏิบัติสืบเนื่องมาจนปัจจุบันนี้ พิธีแห่จะตรงกับวันขึ้น ๔ ค่ำเดือน ๑ ของชาวจีน โดยแห่กลางคืน(ชีวชา) และแห่กลางวัน(ชีวลี) ในขบวนแห่ประกอบไปด้วย ขบวนเชิดมังกรทอง ขบวนเชิดสิงโตขบวนเอ็งกอน นอกจากนี้มีขบวนรตนางฟ้า เจ้าแม่กวนอิม และขบวนดนตรีจีน ฯลฯ เป็นต้น

๓.๒ ประเพณีแข่งเรือยาว จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงเทศกาลออกพรรษา ประมาณเดือนกันยายน ซึ่งวัดที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น วัดจอมคีรีนาคพรต(วัดเขา) วัดเกาะหงส์ จะจัดงานปิดทองไหว้พระประจำปีขึ้นด้วย ในงานจะมีการนำเรือขนาดกลาง หรือเรือขนาดเล็กจากสถานที่ต่าง ๆ มาทำการแข่งขันกัน ณ บริเวณฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา หน้าศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์

๔. สถานที่สำคัญในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ ได้แก่

๔.๑ วัดวรนาถบรรพต(วัดกบ) เป็นวัดเก่าแก่ของนครสวรรค์ ตั้งอยู่บนยอดเขา กบสูงจากระดับน้ำทะเล ๑๘๕.๕๐ เมตร มีทางขึ้น ๒ ทาง คือ ทางเดินขึ้นบันไดจำนวน 439 ขั้น และอีกทางเป็นทางลาดยาง บนยอดเขามีรอยพระพุทธรูปท่าจำลอง เจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งสร้างสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี ได้รับยกย่องจากกรมการศาสนาให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ นอกจากนี้บริเวณเนินเขาใกล้เคียงยังมีที่ตั้งของสถานีนายทอดสัญญาณ โทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ด้วย

๔.๒ วัดจอมกิรินาคพรต ตั้งอยู่บนยอดเขาวงกต ระหว่างเชิงสะพาน เดชาดิวงส์ และค่ายจิรประวัติ ตำนานกล่าวว่า เมื่อกองทัพพม่าตีกรุงศรีอยุธยาแตกครั้งที่ ๒ พม่าจึง ร่วมกันสร้างวัดนี้ขึ้นเพื่อแสดงว่านับถือพุทธศาสนาเช่นกัน สิ่งที่น่าสนใจในวัด ได้แก่ รอยพระ พุทธบาทจำลอง และพระอุโบสถที่ชาวบ้านเรียกว่า "โบสถ์เทวดาสร้าง" ทุก ๆ เดือน๑๒ ของปี จะมี งานนมัสการและเปิดทองรอยพระพุทธรูปท่าจำลองและมีการแข่งเรือยาวอีกด้วย

๔.๓ วัดศรีสวรรค์สังฆาราม (วัดถือน้ำ) ตั้งอยู่ตำบลนครสวรรค์ออก เป็นวัดเก่า ทางประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่สำหรับข้าราชการทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาโดยมีใบหอก ใบพาย มีค ดาบสมัยโบราณ พระพุทธรูปทองคำปางปฐมเทศนา และพระพุทธรูปเนื้อเงินพระประธานใน อุโบสถหลังเก่า อายุ ๑๐๐ ปีเศษ วัดนี้ถือว่าเป็นวัดเก่าแก่ที่มีคุณค่าแก่การศึกษาประวัติศาสตร์ แห่งหนึ่ง

๔.๔ บึงบอระเพ็ดหรืออุทยานนกน้ำ อยู่ในท้องที่ตำบลพระนอน มีเนื้อที่ ประมาณ ๑๓๒,๗๓๗ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมือง ชุมแสง และท่าตะโก เป็นบึง น้ำจืดธรรมชาติใหญ่ที่สุดในประเทศ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของปลาและนกนานาชนิด จากการ ตำรวจของชมรมคนกนกนครสวรรค์ พบว่า ในบึงบอระเพ็ดมีนกอยู่ ๔๔ วงศ์ ๑๐๐ สกุล จำนวน ๑๕๖ ชนิด แบ่งเป็น ๒ พวก คือ นกประจำถิ่น และนกที่อพยพย้ายถิ่นเข้ามาในบึงบางช่วงฤดู และมีพืชน้ำ กว่า ๔๔ ชนิด ปลาน้ำจืดเกือบ ๑๕๐ ชนิด โดยเฉพาะปลาหายากที่ไม่พบที่แห่งใดนอกจากในบึง บอระเพ็ด คือ ปลาเสือตอ

ประเด็นที่ควรนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ คือ

๑) กำหนดสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น โครงการต่าง ๆ เช่น โครงการประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ ประเพณีแข่งเรือยาว

๒) การพูดเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การศึกษาค้นคว้า การใช้พจนานุกรมค้นคว้าคำศัพท์ต่าง ๆ เป็นต้น

๓) ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมรักท้องถิ่น

๕. ภาษาและวรรณกรรม

๕.๑ ภาษา นครสวรรค์มีความเป็นภาษาถิ่นไม่ชัดเจนส่วนใหญ่ประชาชนใช้ภาษากลาง จะมีใช้ภาษาอื่นอยู่บ้าง ได้แก่ ภาษาจีน ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองยังคงใช้ภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ เช่น จีนฮกเกี้ยน ไหหลำ แต่จิว และจีนกวางตุ้ง นอกจากนี้ในชุมชนชาวลาว ไช่หรือไทยทรงดำ ลาวใต้หรือลาวเวียง ซึ่งอาศัยอยู่ที่หมู่ ๓ ต.หนองปลิง และหมู่ ๕ ต.หนองกรด อ.เมืองฯ นครสวรรค์ จะใช้ภาษาลาวในการสื่อสารกัน ส่วนชาวมอญที่อาศัยอยู่ที่ ต.บ้านแก่ง อ.เมืองฯ นครสวรรค์ จะใช้ภาษามอญในการสื่อสารกัน

๕.๒ ตำนาน มีตำนานที่กล่าวขานเล่าต่อ ๆ กันมาหลายเรื่อง คือ ตำนานเขาหินถ้ำ ตำนานเมืองจันเสน ตำนานเขากบ ตำนานดงแม่นางเมือง ตำนานวัดเขาแก้ว ตำนาน โบสถ์เทวดาสร้าง

๖. วรรณกรรมพื้นบ้าน ได้แก่

๖.๑ นิทานพื้นบ้าน คือ หนูน้อยแดงโม แมลงอัปลักษณ์ หลวงตาทองคูณ

๖.๒ วรรณกรรม คือ นิราศนรก สังข์ทองฉบับนครสวรรค์

๖.๓ การละเล่นพื้นบ้าน คือ รำโทนหรือรำวง รำกลองยาว การเล่นเข้าผี เซียมซี การเล่นเพลงปี่พาทย์

ประเด็นที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การอ่าน/การเขียน/การแต่งบทร้อยแก้ว ร้อยกรอง การพูดเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การศึกษาค้นคว้า การท่องจำบทประพันธ์ที่ชอบ ฯลฯ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมรักท้องถิ่น

๗. บุคคลสำคัญของท้องถิ่น บุคคลสำคัญที่มีคุณูปการต่อท้องถิ่นนครสวรรค์ มีทั้งผู้ที่ถือกำเนิดในจังหวัด สร้างคุณประโยชน์ให้จังหวัดและไปสร้างผลงานระดับชาติ บางท่านมาจากจังหวัดอื่น แต่ได้สร้างคุณประโยชน์ในจังหวัดนี้ ได้แก่

๗.๑ หลวงพ่อเดิม(พระครูนิวาสธรรมขันธ์) พระสงฆ์ผู้เป็นที่สักการะบูชาของปวงชน

๗.๒ หลวงพ่ออินทร์(พระครูนิโรธธรรมประยุตร์) พระสงฆ์ผู้เป็นที่พึ่งของผู้บาดเจ็บทางกระดูก

ประเด็นที่ควรนำมาใช้ คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น โครงการ การพูดเล่าเรื่อง การเขียนเรียงความ การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การศึกษาค้นคว้า การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมรักท้องถิ่น เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก ก

๑. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓
๒. การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วงชั้น ม.๑-๓
๓. การวิเคราะห์กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีที่สอดคล้องกับกับสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓
๔. การวิเคราะห์กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วงชั้น ม.๑-๓
๕. การตรวจสอบความสอดคล้องผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี กับสาระการเรียนรู้รายปี ม.๑
๖. ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.๑-๓ กับองค์ประกอบการเรียนรู้
๗. ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้องสาระการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/ คำอธิบายรายวิชา
๘. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร